

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

РУМЪНСКО ПРАВИТЕЛСТВО

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Програма за трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007-2013 г.

Често допускани грешки при изпълнение на един проект

Данни за контакт

Управляващ орган

Министерство на регионалното развитие и туризма
Румъния, гр. Букурещ 050741,
ул. „Аполодор”- 17, Сектор 5
www.cbrcromaniabulgaria.eu
www.mdrtr.ro
Тел: +40 372 111 369
Факс: +40 372 111 456
Ел. поща: robg@mdrt.ro

Национален партниращ орган

Министерство на регионалното развитие и благоустройството
България, гр. София 1202, ул. „Св. Св. Кирил и Методий” 17-19
www.mrrb.government.bg
Тел.: +359 2 9405 672 или +359 2 9405 493
Факс: +359 2 9405 486
Ел. поща: hdimitrov@mrrb.government.bg

Съвместен технически секретариат

Регионален офис за трансгранично сътрудничество Кълъраш в гр.
Румъния - България, Зона Кичу, част от главната сграда представляваща
офиса на „Обществена служба за пътнически и товарен речен транспорт”
на ГКПП Кълъраш (Румъния) - Силистра (България),+ Окръг Кълъраш, Румъния
www.cbrcromaniabulgaria.eu
www.calarasicbc.ro
Тел: +40242 313 091
Факс: +40242 313 092
Ел. поща: info@calarasicbc.ro
helpdesk_robg@calarasicbc.ro

Информационно звено (ИЗ)

България, гр. Плевен, Сградата на Областна Администрация
Площад „Възраждане”- 1, 5800, Плевен
Тел.: +359 887 086 882

Инвестираме във вашето бъдеще!

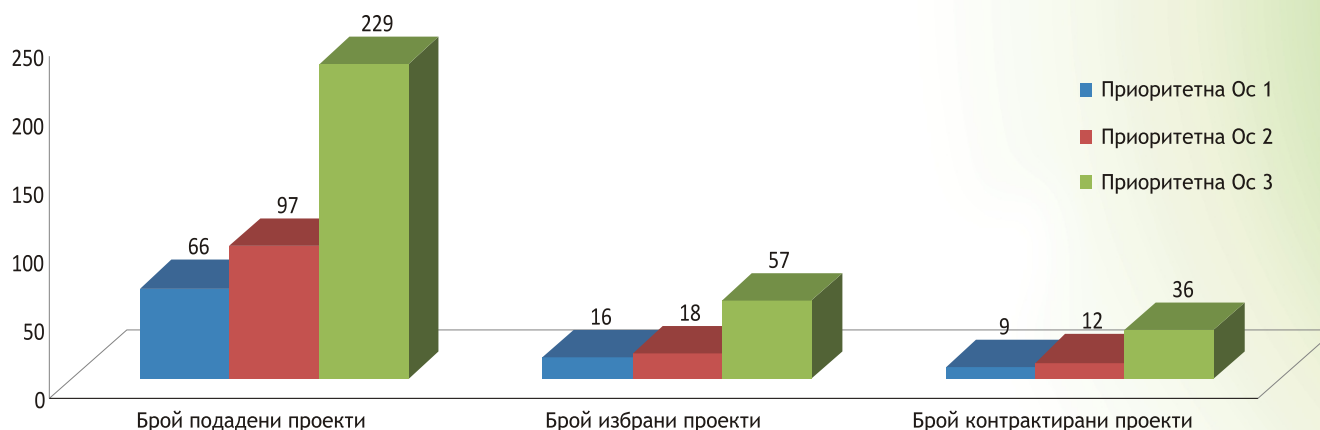
Програмата за Трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007-2013 г. е съфинансирана
от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие

Издание на Управляващия орган на Програмата за трансгранично
сътрудничество Румъния-България 2007-2013
Декември 2010

Съдържанието на този материал не представлява официалната позиция на Европейския съюз

Етап на изпълнение на Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007-2013

В рамките на Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007-2013 г. бяха обявени четири покани за набиране на проектни предложения. Общият брой на получените проектни предложения беше 392. Измежду тях бяха одобрени за финансиране 91 проекта, от които до месец ноември 2010 бяха подписани 57 основни договора. Разпределението на подадените проектни предложения, предложените за финансиране проекти и подписаните договори по приоритетни оси е представено в графиката по-долу:

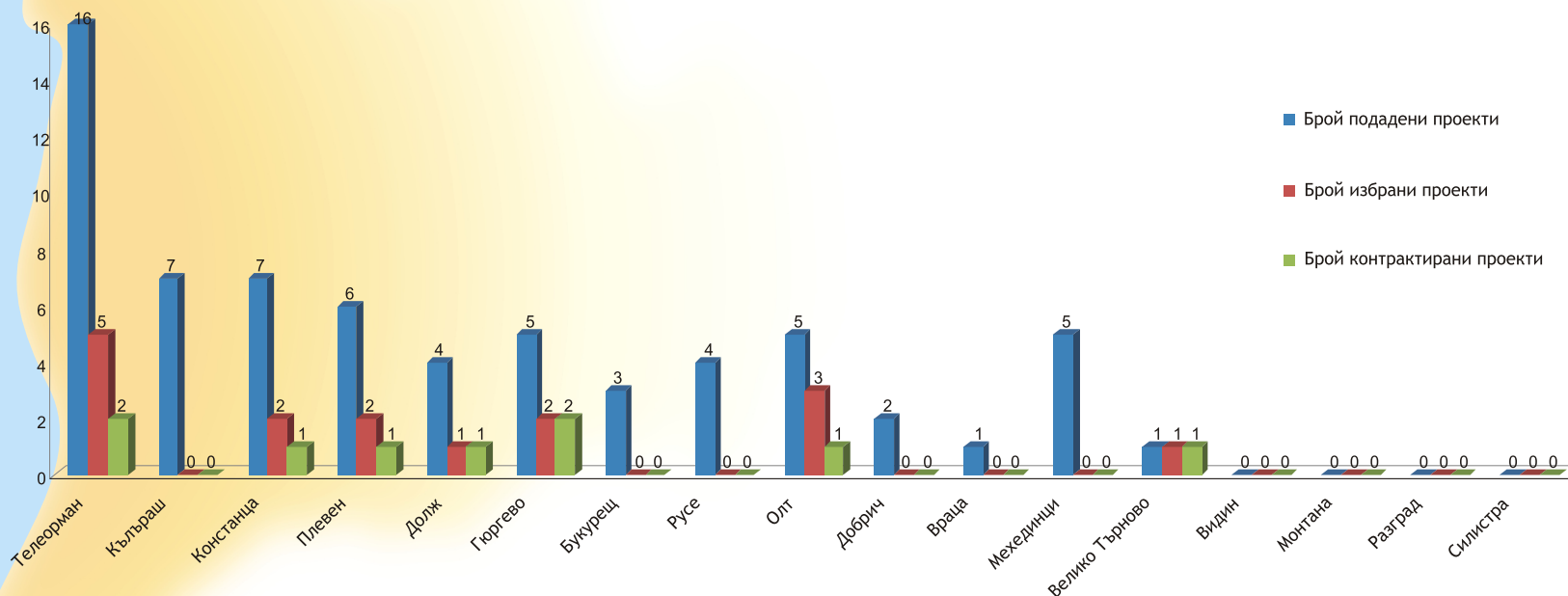
Обща справка на подадените проекти в рамките на Програмата Румъния-България

Представените справки в тази брошура са до 15 Ноември 2010

Приоритетна ос 1: „Подобряване на мобилността и достъпа до транспортна, информационна и комуникационна инфраструктура в трансграничния регион”

В рамките на Приоритетна ос 1, в следствие на обявените четири покани за набиране на проектни предложения, бяха подадени 66 проекта с бюджет на стойност 245.059.467,41 Евро, от които бяха одобрени за финансиране 16 проекта. До месец ноември 2010 бяха подписани 9 договора от тези проекти, на стойност приблизително 29 милиона Евро.

Разпределението на проектите в рамките на Приоритетната ос по области/окръзи е представено на фигурата:

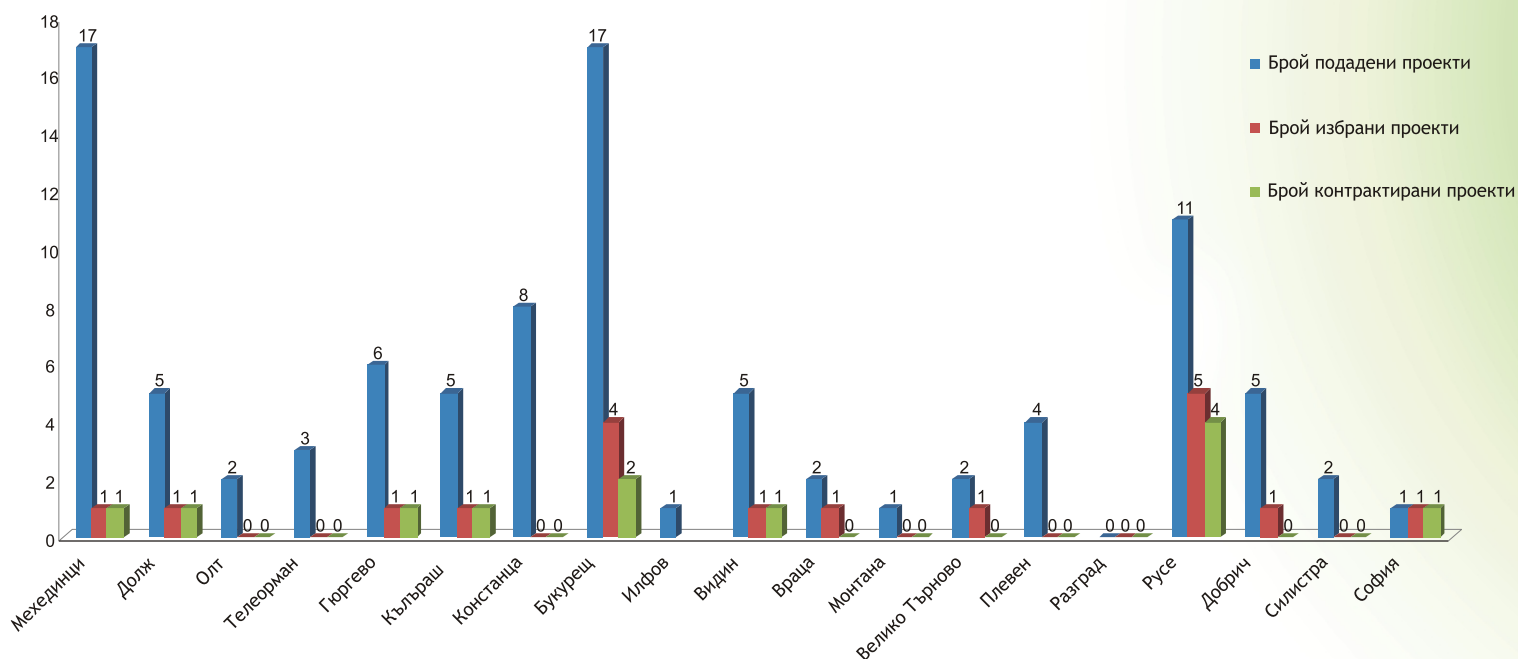

Обобщена ситуация на проектите в рамките на Приоритетна Ос 1

Приоритетна ос 2: „Устойчиво използване и опазване на природните ресурси и околната среда и подобряване на ефективното управление на риска в трансграничния регион”

В следствие на четирите покани за набиране на проектни предложения обявени в периода 2008-2010, бяха подадени 97 проекта с бюджет на стойност 197.377.671 Евро, от които бяха одобрени за финансиране 18 проекта с бюджет 43 милиона Евро. От тях до 15 Ноември 2010 бяха подписани 12 договора.

Разпределението на проектите в рамките на Приоритетната ос по области/окръзи е представено на фигурата:

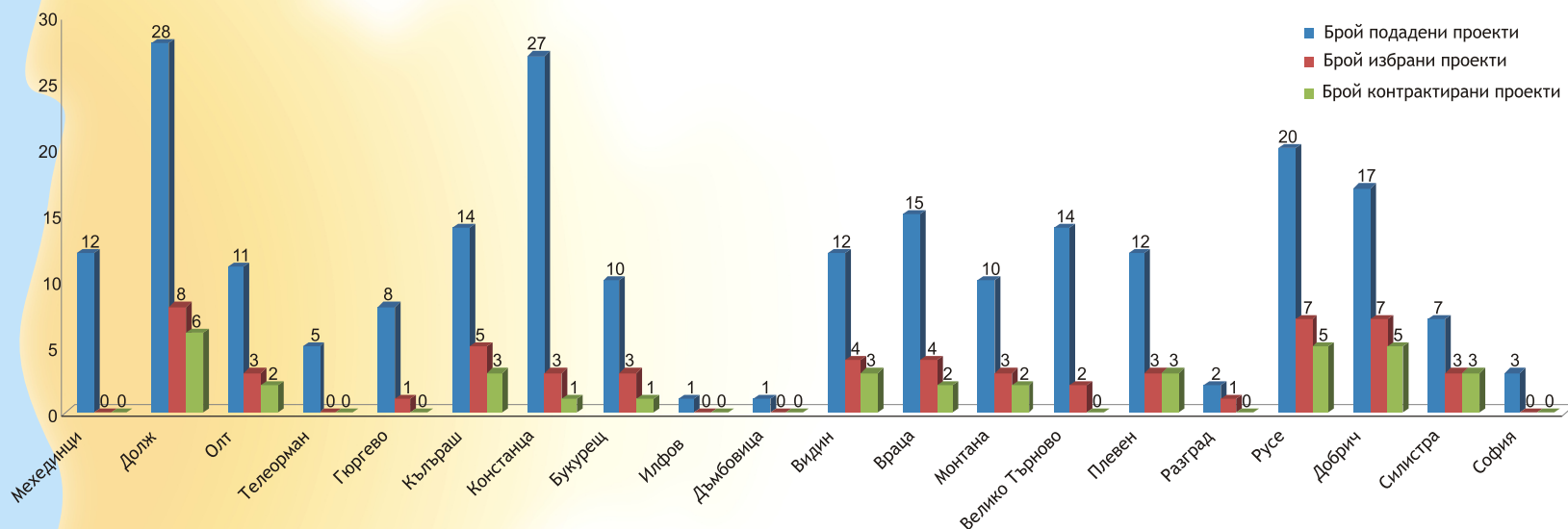

Обобщена ситуация на проектите в рамките на Приоритетна Ос 2

Приоритетна ос 3: „Икономическо развитие и социално сближаване чрез съвместно определяне и подобряване на сравнителните предимства на региона”

В рамките на тази приоритетна ос бяха подадени 229 проекта с бюджет на стойност 143 милиона евро. От тях бяха селектирани и одобрени за финансиране 57 проекта с бюджет 42 милиона евро. До ноември 2010 бяха подписани 36 договора на стойност 21 милиона евро.

Разпределението на проектите в рамките на приоритетната ос по области/окръзи е представено на фигурата:

Обобщена ситуация на проектите в рамките на Приоритетна Ос 3

Интервю с бенефициенти на Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007-2013

Проведено интервю с представител на Румънската асоциация за технологичен и иновативен трансфер (ARoTT), бенефициент на Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007-2013 г.

В: *От къде научихте за Програмата и възможностите за финансиране, които тя предоставя?*

О: Информация за програмата и възможностите за финансиране на проекти получихме от семинарите, организирани от Съвместния технически секретариат и от официалната електронна страница на програмата: www.cbcrromaniabulgaria.eu.

В: *Как открихте партньори, с които кандидатствахте за финансиране?*

О: Имаше вече създадено партньорство от Програма ФАР ТГС, което използвахме за този проект. Различните събития организирани от СТС Кълъраш с участието на партньори от българска страна също дадоха възможност за нови партньорства.

В: *Какъв е вашия проект?*

О: Проектът "Подпомагане на трансграничното сътрудничество в бизнес средата и популяризиране на идентичността на регионите Долж-Олт и Плевен-Видин-Монтана" допринасяйки за устойчивото икономическо развитие на двата региона, чрез насърчаване на възможностите за привличане на чужди инвеститори.

В: *Как помага вашия проект за постигане на целите на Приоритетната ос?*

О: Създаване на Портал, който да предоставя информация и услуги за малките и средни предприятия и улесняване комуникацията на трансгранично ниво, ще спомогне реализирането на целите на Приоритетна Ос 1: Достъпност.

Също така, Проектът дава решение на идентифицираните нужди в допусмата област, подпомагайки сътрудничеството в сферата на бизнеса и насърчавайки създаването на единна визия и идентичност на двата региона, като по този начин спомага за реализирането целите на Приоритетна Ос 3: Икономическо и социално развитие. Така, Проектът предлага нужната рамка за създаване на румънско-българска бизнес мрежа, както и за насърчаване на чуждите инвестиции в региона. Порталът за насърчаване на трансграничния регион и филмът ще помогнат за създаването на една по-добра визия на региона и привличането на чужди инвестиции в обхващащата от проекта зона. Дейностите на проекта ще предложат: сътрудничество за развитието на Малките и Средни Предприятия в региона, идентифициране и насърчаването на възможностите предложени от региона, чрез разработване на стратегия за устойчиво развитие на бизнес средата в Долж, Олт, Плевен, Видин и Монтана, както и обща рамка за създаване и насърчаване на регионалната идентичност и на една позитивна визия на региона.

В: *Как определихте идеята си за проект? Помогнаха ли ви Индикативните дейности, предложени в Програмата за определение на идеята?*

О: Програмата идва в отговор на нуждите и общите ограничения от двата бряга на река Дунав. Така, с общо споразумение с партньорите определихме като приоритетен проблем развитието на бизнес средата в региона, идея която отговаря на трета Приоритетна Ос: Икономическо и социално развитие.

В: На какъв етап е изпълнението на проекта?

О: В момента, проектът се изпълнява в график с оглед изпълнението на дейностите. Вече подадохме първото искане за възстановяване на средства.

В: Какви са следващите стъпки в изпълнението на проекта?

О: Предстои организиране и провеждане на съвместни румънско-български мероприятия: семинари, работни срещи, експозиции, регионална конференция, както и издаването на филм за насърчаване на бизнеса в региона.

В: Как определяте правилата на Програмата за изпълнение на проектите?

О: Правилата за изпълнение на проектите бяха сведени до подходящо ниво към бенефициентите на програмата и вярваме, че тези правила ще подлежат на промени и в бъдеще, в случай на поява на други проблеми при изпълнението на проектите.

В: Как се разви партньорството в проекта?

О: Партньорството в рамките на проекта отговори на очакванията ни.

В: Бяха ли пречка за развитието на проекта различните национални правила, приложими за партньорите от двете страни?

О: Не пряко.

В: Какво ще кажете за факта, че Водещият партньор е изцяло отговорен за изпълнението на проекта?

О: Най-голямата част от отговорността за изпълнението на проекта трябва да принадлежи на Водещия партньор, но и партньорите трябва да са отговорни при изпълнението на своите дейности.

В: Срецнахте ли трудности при определянето на допустимите разходи?

О: Не.

В: Смятате ли, че правилата са достатъчно ясни, относно прозрачността на Програмата и използваните средства от ЕС?

О: Да.

В: Какви трудности сте срещнали преди подаването на проекта?

О: Прекалено много документация при подаването на проекта.

В: Срецнахте ли трудности по време на подписването на договора за финансиране?

О: Не.

В: Срецнахте ли трудности при реализацията на проекта до този момент?

О: Не.

В: Мислите ли, че има грешки в развитието на идеята ви за проект и последващото му изпълнение, които могат да бъдат избегнати? Какво бихте променили, ако можехте да започнете от начало?

О: По-добро програмиране на разходите в рамките на проекта, имайки предвид дългия период време от изразходването на средствата до тяхното възстановяване по Програмата.

В: Какво послание бихте отправили към бенефициентите на Програмата, които следва да започнат изпълнението на проектите си?

О: Общи граници! Общи решения!

В: Как оценявате отношението със структурите отговорни за изпълнението на Програмата?

О: Структурите участващи в изпълнението на Програмата, специално СТС Кълъраш оказват пълната си подкрепа за стартирането на проекта и за разрешаването на проблемите, които са се появили по време на изпълнението му.

Интервю дадено от представител на Търговско промишлената палата - Русе, бенефициент на Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007-2013 г.

В: *От къде научихте за Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния - България 2007-2013 г. и възможностите за финансиране, които предлага?*

О: За Програмата научихме преди да бъде стартирана, като информацията ни беше от различни източници - медии, информационни дни за финансиране на проекти от европейските фондове.

В: *Как открихте партньори, с които кандидатствахте за финансиране?*

О: Партньорите ни в проектите по Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния - България 2007-2013 г. са предимно организации с които сме имали вече взаимоотношения и сме изпълнявали общи проекти.

В: *Какъв е вашия проект?*

О: **Проект 1-2.1-4 Есо - force**, свързан с повишаване информираността на икономическите субекти в българо-румънския регион от гледна точка на подобряване на екологичните им показатели и намаляване на негативното въздействие върху околната среда в трансграничен аспект.

Проект 2-3.1-2 Inobridge е свързан със стимулирането на трансграничното сътрудничество между университетите, изследователските институти и бизнеса чрез развиването на общ модел на бизнес иновационна мрежа и повишаване на административния капацитет за успешно сътрудничество.

В: *Как помага вашия проект за постигане на целите на Приоритетните оси?*

О: **Проект 1-2.1-4 Есо - force** развива съвместни системи за управление и опазване на околната среда. Проектът ще подобри информираността за управлението и защита на околната среда в трансграничния регион.

Проект 2-3.1-2 Inobridge ще подкрепи трансграничното бизнес сътрудничество и ще допринесе за подобряване на регионалния образ и идентичност.

В: *В какъв етап е изпълнението на проекта?*

О: Проект 1-2.1-4 Есо - force е изминал вече 4 месеца от изпълнението си, а Проекта 2-3.1-2 Inobridge се намира в първия месец на изпълнение.

В: *Какви са следващите стъпки в изпълнението на проекта?*

О: За Проекта 1-2.1-4 Есо - force следва изпълнението на следните дейности:

- ✓ Създаване на обща ресурсна база в областта на екологията;
- ✓ Разработване и разпространение на информационни материали;
- ✓ Разработване и представяне на софтуер за екологично управление;
- ✓ Кампания за повишаване на информираността;
- ✓ Демонстрационно изготвяне на екологична карта на фирмата и карта на загубата на ресурси;
- ✓ Обобщаване резултатите от проекта в наръчник с успешни практики и казуси.

Проекта 2-3.1-2 Inobridge ще продължи, чрез реализиране на следните дейности:

- ✓ Събиране и анализиране на информация свързана с националните/регионалните иновационни стратегии, статистическа информация и информация отнасяща се до интелектуалната собственост и патенти;

- ✓ Правна регистрация на БИЦ и разработване на бизнес план за тях;
- ✓ Наемане на персонал за БИЦ, разработване на методологии и пакет услуги, обучение на БИЦ персонала;
- ✓ Разработване на БИЦ база данни, електронна интернет страница, база данни от експерти;
- ✓ Предоставяне на пилотни услуги;
- ✓ Акредитация на БИЦ;
- ✓ Организиране на БИЦ годишни конференции.

В: *Как определяте правилата за изпълнение прилагани в програмата?*

О: Правилата са много общи. Би могло да са по-детайлизирани.

В: *Какво впечатление ви остави развитието на партньорството в проекта?*

О: Развитието на партньорството в проекта е много важно, за успешната реализация на проекта.

В: *Бяха ли различните национални правила, пречка за развитието на проекта и за партньорите от двете страни?*

О: Не

В: *Какво ще кажете за факта, че Водещият партньор е изцяло отговорен за изпълнението на проекта?*

О: Добре е Водещият партньор да е изцяло отговорен за изпълнението на проекта и през него да минават отчетите и исканията за промени на всички партньори.

В: *Срещнахте ли трудности при определянето на допустимите разходи?*

О: В основни линии - не.

В: *Смятате ли, че правилата са достатъчно ясни, относно прозрачността на Програмата и използваните средства от ЕС?*

О: Да.

В: *Какви трудности сте срещнали преди подаването на проекта?*

О: Не срещнахме трудности.

В: *Срещнахте ли трудности по време на подписването на договора за финансиране?*

О: Не

В: *Срещнахте ли трудности при реализацията на проекта до този момент?*

О: Да - одобряването на подаваните искания за промени става много бавно, което затруднява изпълнението на дейностите по проекта.

В: *Мислите ли, че има грешки в развитието на идеята ви за проект и последващото му изпълнение, които могат да бъдат избегнати? Какво бихте променили, ако можехте да започнете от начало?*

О: Смятам, че не съществуваша грешки.

В: *Какво е вашето послание към бенефициентите на Програмата, които следва да започнат изпълнението на проектите си?*

О: При необходимост от промени, да изпращат исканията си възможно най-бързо, тъй като решението за одобряване на исканите промени отнема много време.

В: *Как оценявате отношението със структурите отговорни за изпълнението на Програмата?*

О: Много добри.

Възприемане на ниво бенефициенти

По време на 2010 година INTERACT Виена имаше инициативата за извършване на две пилотни проучвания с оглед сравнителното оценяването на трансграничните програми от централна и югоизточна Европа. Проучванията реализирани от INTERACT не следяха оценката на аспектите свързани с правилното изпълнение на програмите, а на начина по които те функционират. В тези проучвания взеха участие 12 програми за териториално сътрудничество, от които 9 програми за трансгранично сътрудничество финансирани, чрез ЕФРР и 3 програми за трансгранично сътрудничество финансирани, чрез Инструмента за предприсъединителна помощ: Полша - Словакия, Полша - Република Чехия, Румъния - България, Словения - Унгария, Италия - Австрия, Словения - Австрия, Австрия - Унгария, Австрия - Република Чехия, Австрия - Словакия, Унгария - Хърватия, Румъния - Сърбия и Словения - Хърватия. Други две програми участваха само на операционално ниво: Австрия - Германия (Бавария), Германия (Саксония) - Полша.

Резултатите на тези проучвания разкриват факта, че възприемането на Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007-2013 г. на ниво бенефициенти е благоприятна, както като източник на финансиране, така и като начин за установяване на партньорства и сътрудничество за идентифициране на общи проблеми и взимане на общи решения.

Значителна част от участниците с опит в усвояването на европейски фондове, разглеждат Програмата като една стандартна европейска програма. Програмата се възприема като единна с еднаквите правила, процедури и документация. Формулярът за кандидатстване, процедурите за оценяване и подбор и др. са възприети като една добре позната част от европейските програми.

В сравнение с други програми финансирани от европейски фондове, Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007-2013 г. е на **първо място по качество на оказаната помощ към бенефициенти при подготовка на проекти**, съгласно проучването направено между бенефициентите на всички посочени програми. Оценката на анкетираните за ефикасността на получената помощ от управляващите структури на Програмата, с оглед развитието на идеите за проекти е 9 точки от максимум 10, и е най-високата оценка получена от всички участващи програми.

По отношение **прозрачността на процеса по подбор**, Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007-2013 г. е възприета от бенефициентите като **най-прозрачната програма** от всички анализирани. Също така от извършеният анализ се

разкрива факта, че възприемането на процеса за прозрачност при подбор е тясно свързан със степента в която резултатите на оценка на проектите е взета под внимание при финалната селекция на проектите.

По отношение **прозрачността на процеса по оценяване на проектните предложения**, бенефициентите на Програмата декларират 90% информираност, относно критериите за подбор, поставяйки Програмата на второ място от тази гледна точка.

В допълнение бенефициентите на Програмата смятат, че са били информирани 90% във връзка с решенията на Съвместния направляващ комитет. По този начин Програмата достига първите места по **прозрачност и информираност на бенефициентите относно резултатите в процеса по подбор на проектни предложения**.

Също така в рамките на проведените проучвания, Програмата беше дадена за **пример на добри практики** по отношение **начините за генериране на стратегически проекти** (идентифициране на нуждите от структурите на програмата по първата покана за стратегически проекти, следвана от идеи за проекти от бенефициентите и развити след това в стратегически проектни предложения, по втората покана за набиране на стратегически проекти) и **организирането на специални събития**, адаптирани към етапа на изпълнение в които се намира Програмата в момента на организиране на всяко събитие (събития посветени на степента на информираност за Програмата в първата част на изпълнението ѝ, следвани от събития посветени на развитието на качествени проекти).

Чести грешки

Чести грешки срещани при изготвянето на Формуляра за кандидатстване

- ✓ Неправилно попълване на Формуляра за кандидатстване по отношение на бюджета на проекта.
- ✓ Бюджетът на проекта не е разпределен за всеки партньор по отделно.
- ✓ Сгрешени са максимални тавани приложими за румънските партньори с тези приложими за българските партньори за някои допустими разходи, съгласно съответното законодателство.
- ✓ Незачитане на допустимите максималните тавани при определени бюджетни линии.
- ✓ Не са взети под внимание категориите допустими разходи, като са идентифицирани грешки по отношение на възстановяването на ДДС.
- ✓ Резултатите на проекта не са ясно дефинирани и не са свързани с дейностите на проекта.
- ✓ Избраните индикатори не са измерими с определените дейности; методите за измерване на индикаторите не са обяснени; целта на индикаторите не са определени.
- ✓ Не се отделя достатъчно внимание на описанието/посочването на приноса на проекта за изпълнението на регионалната, национална и европейска стратегия.
- ✓ Планът за обществени поръчки не е свързан с планът за изпълнение на дейностите в проекта.
- ✓ Планът за изпълнение на дейностите не е реален, като времето е заложено неправилно.
- ✓ Не са обосновани сумите за някои обществени поръчки.

- ✓ Незачитане формата на Формуляра за кандидатстване, на придружаващите документи, предпроектното проучване и анализа разходи-ползи.
- ✓ Грешки в документацията, която удостоверява собствеността/концесията върху терена или на конструкцията върху която се реализира проекта.
- ✓ Формулярът за кандидатстване не е подписан от законния представител или не съществуват удостоверяващи правото му документи.
- ✓ Формален проблем - грешно номериране на страниците, липсата на печат и/или подпис, незачитане реда на подреждане на документите, липса на допълнителни задължителни документи и др.
- ✓ Разлики между варианта на хартиения и приложения електронен носител.
- ✓ Неразбиране на критериите за допустимост.
- ✓ Липса на разрешение от органите, отговорни за изпълнението на дейностите заложи в проекта.
- ✓ Дейностите заложи в проекта се намират извън Румъния и България.
- ✓ Подаване на Формуляра за кандидатстване от централната организация, която се намира извън допустимата зона по Програмата, в условия на съществуване на неин филиал с юридически статут, намиращ се в допустимата зона.
- ✓ Непоследователност, липса на логична връзка между елементите на проекта: ресурси, дейности и резултати.
- ✓ Проектът е без значение или със слаб трансграничен ефект, като не допринася за реализиране на главната цел на Програмата и на специфичните ѝ цели.
- ✓ Управленският екип на проекта няма опит.
- ✓ Генериране на печалба в рамките на проекта.

Чести грешки срещани по време на договарянето:

- ✓ Проблеми със задължнялостта на бенефициентите към местния и държавен бюджет;
- ✓ Свидетелствата за съдимост на легалните представители посочват различни проблеми;
- ✓ Проблеми с грешното попълване на документите;
- ✓ Проблеми с изпращането на време на исканите документи;
- ✓ Проблеми с осигуряването на фондове за собствения принос (бенефициентите не могат да осигурят процентно собствения си принос).

Чести грешки срещани по време на изпълнение на проекта:

- ✓ Разходите за служителите на граждански договор от страна на българските партньори не са допустими в рамките на бюджетната линия III-Staff, мотив за които има нужда сключване на допълнителен документ за изместване на разходите в бюджетна линия IV - *Consultancy/External Expertise*.

Трудности при изпълнението на проектите:

- ✓ Румънските партньори (държавни институции) срещат трудности при наемането на членове на екипа за проекта, в условия на назначавания в рамките на държавни институции които са блокирани, чрез Правителствена наредба.
- ✓ Партньорите срещат трудности при зачитането на сроковете за финализиране на дейностите в рамките на проектите, заради процедурите за обществени поръчки, които някои път траят много време.
- ✓ Румънските партньори не могат да се вместят в допустимите суми предвидени в договора заради повишаването на ДДС-то. Намереното решение за реалокиране на суми от Contingency или от други икономии не е приложимо за всички проекти, в условията в които не всички проекти имат предвидени суми в Contingency и не всички проекти могат да правят икономии.

Препоръки

За да помогне на бенефициентите Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007-2013 г. изготви Наръчник за Изпълнение на Проекти, които представя нужните на бенефициентите информации за изпълнението на договорените задължения (доклади за напредък и финансови, възстановяване, реклама и информирание в рамките на проекта, зачитането на Наръчника за Визуална Идентичност и др.).

Наръчника за Изпълнение на Проекти е публикуван на официалната електронна страница на Програмата, като е достъпен за всички бенефициенти и заинтересовани на:

<http://www.cbcromaniabulgaria.eu/index.php?page=documente-publicatii>

Планове за бъдеще

В следващия период ще се продължат дейностите за промовиране и публичност на Програмата, чрез организиране на:

- **Семинари и работни срещи за бенефициентите на Програмата** - тези събития ще бъдат проведени на теми важни за бенефициентите на Програмата, имайки за цел да им помогнат за изпълнението на проектите финансирани от Програмата, с оглед елиминирането / намаляването на грешки.
- **Годишна конференция относно етапа на изпълнение на Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007-2013** - събитие относно информирането на потенциалните бенефициенти, длъжностните лица на национално, регионално и местно ниво от Румъния и България, както и медиите от двете страни, с оглед прогресите отчетени при изпълнението на Програмата в рамките на 2011 г.
- **Издаване на информационни материали за бенефициентите на Програмата**, но и за широката общественост на територията на двете страни членки участващи в Програмата.